

สภาพการเตรียมเด็กวัยอนุบาลเพื่อเข้าศึกษาต่อ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวศศิธร วิชิราภรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-204-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

STATE OF PREPARING PRESCHOOL CHILDREN FOR ENTERING
PRATHOM SUKSA ONE IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Sasithorn Vichiraporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-204-4

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงอย่างเดียว

ศศิธร วิจิราภรณ์ : สภาพการเตรียมเด็กวัยอนุบาลเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ในกรุงเทพมหานคร (STATE OF PREPARING PRESCHOOL CHILDREN FOR ENTERING
PRATHOM SUKSA ONE IN BANGKOK METROLIS)

ผู้ที่ปรึกษา : ผศ. โสภภาพรรณ ชยสมบัติ, 222 หน้า. ISBN 974-632-204-4

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการเตรียมเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อเข้าศึกษาต่อชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเตรียมเด็ก และความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กของ
ผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และผู้ปกครอง ของโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ใช้การสัมภาษณ์แบบหลายขั้นตอน ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 216 คน
เป็นผู้บริหารโรงเรียน 54 คน ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 54 คน และผู้ปกครอง 108 คน เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง และแบบสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครู ข้อมูลที่ได้จากการ
สัมภาษณ์นำมาหาค่าร้อยละเป็นรายชื่อ ข้อมูลแบบปลายเปิดวิเคราะห์โดยการจับคำตอบเป็นหมวดหมู่และนำมาหา
ค่าร้อยละ ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตนำมาเสนอประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลมีนโยบายในการเตรียมเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อเข้าศึกษา
ต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการให้ครูประจำชั้นสอนพิเศษทั้งในและนอกเวลาเรียน และครูประจำชั้นส่วนใหญ่
จะรับสอนพิเศษเป็นการส่วนตัวที่บ้านของเด็ก ในลักษณะตัวต่อตัว วิธีการที่ใช้คือ การนำแบบฝึกหัดอ่าน เขียน
ภาษาไทย แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ แบบฝึกหัดความพร้อม และแนวข้อสอบแบบต่าง ๆ มาให้เด็กทำแล้วตรวจสอบ
ความถูกต้อง ในระหว่างการเตรียมเด็ก ครูและผู้ปกครองสังเกตพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหา 23 พฤติกรรม
นอกจากนี้ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองยังมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กเข้าศึกษาต่อชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 โดยให้สิทธิแก่เด็กที่อยู่ใกล้โรงเรียนก่อน และถ้ามีการทดสอบควรใช้แบบทดสอบวัดความพร้อม

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา .....

สาขาวิชา ..... การศึกษาปฐมวัย .....

ปีการศึกษา ..... 2537 .....

ลายมือชื่อผู้ผลิต ..... ศศิธร วิจิราภรณ์ .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... โสภภาพรรณ ชยสมบัติ .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

##C340958 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION
KEY WORD: SELECTION / KINDERGARTEN / PRATHOM SUKSA / BANGKOK METROPOLIS
SASITHORN VICHIRAPORN : STATE OF PREPARING PRESCHOOL CHILDREN FOR
ENTERING PRATHOM SUKSA ONE IN BANGKOK METROPOLIS.
THESIS ADVISOR : ASST.PROF.SOPAPAN CHAYASOMBAT, 222 pp.
ISBN 974-632-204-4

The purpose of this research is to study the state of preparing preschool children for entering Prathom Suksa One in Bangkok Metropolis. The samples were 54 school administrators, 54 kindergarten teacher class 3 and 108 parents. They were selected by multi-stage random sampling method from kindergarten schools which offer kindergarten 1-3 classes during the 1994 academic year. The research instrument was the structure interviewed form enquiring about goals, policies, supports, activity in preparing of preschool children for entering Prathom Suksa One.

The findings revealed that administrators of kindergarten schools have policy for preparing preschool children class 3 to enter Prathom Suksa One by providing classroom teachers to teach special learning both in classroom periods and other period. Most of classroom teachers would teach special learning one by one at children's house and gave writing and reading Thai languages exercises, mathematics exercises, readiness exercises and guideline examination to children, then gave the correct answers. Both of teachers and parents had observed behavior of children while prepare for entering Prathom Suksa One and found that there were 23 problem behaviors in children. Administrators, teachers and parents agreed with the method of children's selection by school zone or use the readiness test.

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....
สาขาวิชา.....การศึกษารวม.....
ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิสิต.....ศศิธร วิชิราพร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....สอพพาน ชัยสมบัติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณพรรณ ชยสมบัติ ที่ให้ความกรุณาแนะนำทางด้านวิชาการ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุกนธมาน กรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนัส สุขบุญสวัสดิ์ เป็นอย่างสูงที่ให้คำแนะนำและข้อคิดหลายประการแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติยวดี บุญชื้อ อาจารย์ ดร.วรรณาท รักษกุลไทย อาจารย์วุฒิยา เหมือนเงิน อาจารย์อัจนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และอาจารย์ศุภชาติ จงไพบูลย์พัฒนา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าช่วยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ต่อผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์วุฒิยา เหมือนเงิน เป็นพิเศษ ในฐานะที่เป็นผู้บริหารแผนกอนุบาลของโรงเรียนสาธิตมัธยมสถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยการศึกษาลงกรณ์ ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้มีเวลาเก็บข้อมูลอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังได้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และผู้ปกครองเด็กทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลอย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ (พ.อ.อ. (พิเศษ) ประยงค์-สุรีย์ วิชิราภรณ์) ที่เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนผู้วิจัยตลอดเวลาของการศึกษา

ขอขอบคุณ คุณสมคิด จันทมฤก ที่ช่วยงานทุกด้านเท่าที่จะทำได้ และช่วยให้กำลังใจที่มีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้าย ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง สาขาการศึกษาปฐมวัย ที่ได้ให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา.....	13
ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา.....	13
แนวคิดและหลักการการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา.....	17
จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา.....	27
หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา ในประเทศไทย.....	30
การจัดประสบการณ์และกิจกรรมในโรงเรียนอนุบาล.....	33
ปัญหาที่พบในโรงเรียนอนุบาล.....	37
เด็กวัยอนุบาล.....	42
ธรรมชาติและความต้องการของเด็กวัยอนุบาล.....	42
ลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กวัย 3-6 ปี.....	45
การเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาล.....	52
ความพร้อมทางด้านการเรียนของเด็กวัยอนุบาล.....	56
การกวดวิชา.....	62
ความหมายของการกวดวิชา.....	62
รูปแบบของการกวดวิชา.....	62
การกวดวิชาในระดับอนุบาล.....	65
ผลของการจัดการกวดวิชา.....	66

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การบริหารงานในโรงเรียนอนุบาล.....	67
การจัดการเรียนการสอนของครูอนุบาล.....	70
ผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กวัยอนุบาล.....	75
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	77
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	158
รายการอ้างอิง.....	175
ภาคผนวก.....	184
ประวัติผู้เขียน.....	222

สารบัญตาราง

เลขที่ตาราง		หน้า
1	ขั้นตอนและเกณฑ์การคัดเลือกเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1.....	5
2	แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสังเกต.....	79
3	จำนวน ร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ อายุ และวุฒิการศึกษา.....	86
4	จำนวน ร้อยละของผู้บริหารและครู จำแนกตามประสบการณ์ การสอนเด็กวัยอนุบาล และประสบการณ์ดำเนินงานในประเทศ.....	88
5	จำนวน ร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตาม ประสบการณ์ การสอนเด็กประถมศึกษา การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา การบริหารโรงเรียนอนุบาล และประสบการณ์ดำเนินงานต่าง ประเทศ.....	90
6	จำนวน ร้อยละของครูประจำชั้นปีที่ 3 จำแนกตาม ประสบการณ์การเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวนเด็กที่รับผิดชอบ การเข้ารับการอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล...	91
7	จำนวน ร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามความสัมพันธ์กับเด็ก และรายได้ของครอบครัว.....	92
8	จำนวน ร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิธีการคัดเลือกของโรงเรียนประถมศึกษา และวิธีการคัดเลือก ของโรงเรียนประถมศึกษาที่เด็กในโรงเรียนเข้าศึกษาต่อ.....	94
9	จำนวน ร้อยละของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง จำแนกตาม ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กเข้าศึกษาต่อชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

เลขที่ตาราง		หน้า
10	จำนวน ร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กของโรงเรียนประถมศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อนโยบายการจัดการเรียนการสอน และผลดีผลเสียของการใช้วิธีการคัดเลือกเด็กเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษา.....	101
11	จำนวน ร้อยละของครู และผู้ปกครอง จำแนกตามการติดตามข้อมูลเกี่ยวกับวิธีคัดเลือกเด็กของโรงเรียนประถมศึกษา และวิธีการคัดเลือกเด็กที่ก่อให้เกิดความกังวลในการเตรียมเด็ก.....	103
12	จำนวน ร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามการวางแผนทางการศึกษาให้แก่เด็กในความปกครอง วัตถุประสงค์ในการเลือกโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนประถมศึกษา จำนวนเด็กในความปกครองที่เคยสอบเข้า จำนวนโรงเรียนที่พาเด็กไปสอบ วิธีการที่โรงเรียนประถมศึกษาใช้คัดเลือกและความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กของโรงเรียนประถมศึกษา.....	106
13	จำนวน ร้อยละของผู้บริหาร และครู จำแนกตามลักษณะการประจำชั้นของครู.....	114
14	จำนวน ร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง นโยบายการเตรียมเด็กเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อ การจัดเด็กเรียนพิเศษ การจัดครูสอนพิเศษ การช่วยเหลือครูเมื่อเกิดปัญหา และความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เตรียมให้เด็ก.....	115

สารบัญตาราง (ต่อ)

เลขที่ตาราง		หน้า
15	จำนวน ร้อยละของครู และผู้ปกครอง จำแนกตามความจำเป็นในการเตรียมเด็ก ระยะเวลาการเตรียมเด็ก วิธีการเตรียมเด็ก สื่อการศึกษาที่ใช้ในการเตรียมเด็ก และแหล่งของสื่อการศึกษา.....	123
16	จำนวน ร้อยละของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำแนกตามการจัดเวลาอนให้เด็ก วิธีการสอน เนื้อหา การให้การบ้านเด็ก ความเพียงพอ ความเหมาะสมของการบ้าน และการให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง.....	125
17	จำนวน ร้อยละของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำแนกตามการสอนพิเศษ แหล่งการจัดหาสื่อการศึกษา และเนื้อหาที่สอนพิเศษ.....	129
18	จำนวน ร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการเตรียมเด็ก ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบ้านที่ได้รับจากครูประจำชั้น.....	134
19	จำนวน ร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามการจัดให้เด็กเรียนพิเศษ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการบ้านที่เด็กได้รับจากครูสอนพิเศษ.....	141
20	จำนวน ร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหาในการดำเนินนโยบายการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมตัวเด็ก ผลดี ผลเสียของการจัดให้มีสอนพิเศษ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาช่วงรอยต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	146
21	จำนวน ร้อยละของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และผู้ปกครอง จำแนกตามผลดี และผลเสียที่เกิดขึ้นระหว่างการเตรียมตัวเด็ก.....	149

สารบัญตาราง (ต่อ)

เลขที่ตาราง	หน้า
22	จำนวน ร้อยละของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำแนก ตามปัญหาที่พบ ในโรงเรียนระหว่างการเตรียมเด็ก..... 153
23	จำนวน ร้อยละของครู ผู้ปกครอง จำแนกตามการ สังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในเด็กระหว่างการเตรียมตัว เพื่อสอบเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1..... 155

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงกำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย.....	80
2	ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	84

